

HRVATSKI VOJNIK

Broj 113. Godina III. 24. studenoga 2006. www.hrvatski-vojn timer.hr BESPLATNI PRIMJERAK

€ 2,10 • CAD 3,00 • AUD 3,30 • USA 2,00 • CHF 3,50 • SLO € 1,79; SIT 430,00 • SEK 17,00 • NOK 17,00 • DKK 15,50 • GBP 1,30

Obilježen Dan sjećanja na žrtvu Vukovara 1991.

VUKOVAR - petnaest godina poslije

Dan sjećanja na žrtve Vukovara i Škabrnje

Oni koji ne pamte svoju povijest, osuđeni su na njezino ponavljanje.

Stoga se Hrvatska svake godine 18. studenoga prisjeća žrtve Vukovara i Škabrnje iz ratne 1991. Petnaest godina nakon stradavanja u Domovinskom ratu na tim je nekadašnjim stratištima odana počast svim žrtvama.

Da se ne zaboravi - kao залог naše prošlosti i kao svjedočanstvo u budućnosti

TJEDNIK MINISTARSTVA OBRANE

**HRVATSKI
VOJNIK**

Nakladnik:

MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

Glavni urednik: Željko Stipanović

(zeljko.stipanovic@morh.hr)

Zamjenik glavnog urednika: Vesna Pintarić

(vpintar@morh.hr)

Zamjenik glavnog urednika za Internet:

Toma Vlašić (toma.vlastic@morh.hr)

Izvršni urednik: Mario Galić

(mario.galic@morh.hr)

Urednici i novinari: Marija Alvir,

(marija.alvir@morh.hr), Leida Parlov,

Domagoj Vlahović

Urednik fotografije: Tomislav Brandt

Fotografi: Davor Kirin, Dubravko Kovač

Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik)

(zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković,

Predrag Belušić, Damir Bebek

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@morh.hr)

Prijevod: Jasmina Pešek

Tajnica redakcije: Mila Badrić-Gelo

tel: 4568-041

Lektori: Danica Pajić, Gordana Jelavić,

Milenka Pervan Stipić

Marketing i financije: Igor Vitanović

tel: 4568-699;

fax: 4551-852

Pretplata:

Inozemstvo: u korist: TISAK trgovačko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb

(za: Služba za odnose s javnošću i informiranje), devizni račun u Zagrebačkoj banci 30101-620-2500-3281060.

Tuzemstvo: u korist: TISAK trgovačko d.d.,

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb, (za:

Služba za odnose s javnošću i informiranje), žiroračun 2360000-1101321302 poziv na broj 165, cijena 280,00 kn godišnje, Molimo pretplatnike da nakon uplate kopiju uplatnice pošalju na adresu TISAK trgovačko d.d. Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb.

AKD Tisak:

AKD Agencija za komercijalnu
djelatnost d.o.o., Zagreb, Savska 31

Naslov uredništva:

MORH

Služba za odnose s javnošću i informiranje, p.p.

252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska

<http://www.hrvatski-vojniki.hr>E-mail: [hrvojniki@morh.hr](mailto:hrvojnik@morh.hr)

Naklada: 6000 primjeraka

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara
(EMPA)Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo.
Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2006.Novinarski prilozi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu
službeni stav Ministarstva obrane RH

IZ SADRŽAJA

Obilježen Dan sjećanja na žrtvu Vukovara 1991.

Petnaesta godišnjica stradanja Vukovara obilježena je brojnim prigodnim događanjima kojima se hrvatsku i svjetsku javnost željelo podsjetiti na vukovarsku kalvariju iz Domovinskog rata...

Strana 4

U 93. zb Zemunik provedena dvostrana taktička vježba Bojne za specijalna djelovanja

U vježbi je bilo više od 100 sudionika, a njezin je cilj bio uvježbavanje namjenski organizirane commando borbene ophodnje iz sastava BSD-a u obavljanju tzv. izravnih operacija kojima je cilj ovladavanje ili uništavanje objekata od strateškog značenja te snaga koje ih brane

Strana 8

Međunarodna vježba SEESIM 06

Za razliku od prethodne dvije istovjetne vježbe u sklopu SEDM-a, ulogu glavnog nositelja hrvatske komponente ove je godine imala civilna državna organizacija - Državna uprava za zaštitu i spašavanje (DUZS). No, i uloga MORH-a je bila važna, i to ne samo zbog činjenice što se vježba odvijala u prostorijama Taktičko-simulacijskog središta...

Strana 12

Vođeni topnički projektili

Kad u bliskoj budućnosti vođeni topnički projektili uđu u operativnu uporabu, trebali bi revolucionalizirati uporabu topništva dajući mu dosad nezamislivu preciznost na velikim udaljenostima djelovanja

Strana 20

Naslovniciu snimio Tomislav BRANDT

Obilježen Dan sjećanja na žrtvu Vukovara 1991.

Vukovar - petnaest godina poslije

Petnaesta godišnjica stradavanja Vukovara obilježena je brojnim prigodnim događajima kojima se hrvatsku i svjetsku javnost željelo podsjetiti na vukovarsku kalvariju iz Domovinskog rata, a sudeći prema izjavama državnih čelnika i drugih dužnosnika, čini se da bitka za Vukovar napokon dobiva zasluženo priznanje

— Marija ALVIR, snimio Tomislav BRANDT —

"**K**ukavice umiru više puta, a heroji za to imaju samo jednu priliku", zapisao je veliki Shakespeare, a Vukovar - grad heroj i grad heroja - najbolje svjedoči tu istinu. Mnogi su mali, obični ljudi iskoristili tu priliku, a u spomen na njihovu herojsku žrtvu i žrtvu toga grada iz godine u godinu obilježava se Dan sjećanja. Tako je bilo i ove godine kad se cijela Hrvatska pa i Hrvati izvan domovine prisjećaju vukovarske tragedije - mirno i dostojanstveno obilježen je Dan sjećanja na žrtvu Vukovara 1991.

Poziv na zajedništvo

Pod krilaticom *Hodočašće hrvatskoj slobodi* ove je godine ulicama Vukovara hodila Kolona sjećanja, a na tom križnom putu žrtvi Vukovara i njegovih branitelja poklonilo se oko 25 tisuća hodočasnika. Među njima bili su i najviši državni dužnosnici i crkveni velikodostojnici, kao i brojni građani pristigli iz raznih krajeva zemlje i svijeta. Kao i prijašnjih godina, svi su se 18. studenoga okupili u vukovarskoj bolnici, u kojoj je dio podrumskih prostorija nekadašnje ratne bolnice pretvoren u svojevrsni spomen-prostor, a nakon kraćeg prigodnog programa lišenog suvišnih govora

Dimenzija zločina počinjenog u Vukovaru gradu heroju ishodila je međunarodno priznanje Hrvatske, a herojska obrana vukovarskih branitelja omogućila je obranu i drugih krajeva Lijepe naše. Zato žrtvu Vukovara ne smijemo zaboraviti - ne samo kao najveću bitku Domovinskog rata nego i kao najveći zalag hrvatske državnosti i slobode

ra formirana je Kolona sjećanja koju su, kao i uvijek, predvodile stjegonoše. Za njima su prvi pošli pripadnici legendarne 204. vukovarske brigade te članovi obitelji poginulih i nestalih vukovarskih branitelja, zatim sinjski alkari i pripadnici drugih povijesnih postrojbi, a potom svi ostali. U koloni dugoj nekoliko kilometara bilo je i invalida u kolicima, djece i staraca, a svi zajedno uputili su se k Memorijalnom groblju žrtava iz Domovinskog rata, gdje su polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća kod Središnjeg križa počast vukovarskim žrtvama odala brojna izaslanstva, dok su ostali sudionici križnog puta položili ruže na grobove ubijenih branitelja i civila. Misu zadušnicu za sve poginule i nestale na vukovarskom je groblju predvodio kardinal Josip Bozanić, a u posebno nadahnutoj propovijedi među ostalim je istaknuo: "Vukovar nam govori što je rat. Rat je zlo u kojem se u neproporcionalnim razmjerima, gotovo zarazom, širi mržnja, razaranje, ubijanje. Iako se ne može negirati da u ratu nastaju nove prilike za ljudsku velikodušnost, solidarnost, hrabrost, heroizam i patriotizam, ipak je rat uvijek gubitak za čovječanstvo. Stoga odgo-

■ Na ovogodišnjem su obilježavanju Dana sjećanja na žrtvu Vukovara 1991. bili i najviši državni dužnosnici - predsjednici Republike, Sabora i Vlade, Stjepan Mesić, Vladimir Šeks te Ivo Sanader, kao i crkveni velikodostojnici predvođeni kardinalom Josipom Bozanićem, a u izaslanstvu Vlade bio je i ministar obrane Berislav Rončević

■ Polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća kod Središnjeg križa na Memorijalnom groblju počast vukovarskim žrtvama odala su brojna izaslanstva među kojima su bili i zapovjednici obrane Vukovara Mile Dedaković Jastreba i Branko Borković Mladi Jastreba

vorni za ratove su ne samo oni koji ih izravno pokreću nego i oni koji, posjedujući političku, ekonomsku i vojnu moć, ne čine sve da ih na vrijeme spriječe." Prisjetivši se ratnog stradavanja Vukovara "kada je bezbožnička ideologija u rukama komunističkih vlastodržaca i srpskih osvajača u svome djelovanju posve izbrisala strah pred Bogom, kazao je: "Danas u Vukovaru zahvaljujemo Bogu za hrvatsku slobodu i samostalnost, za Hrvatsku koja je našla svoje mjesto na karti Europe i koja želi postati valjani subjekt zajedničkog europskog doma." Zagrebački nadbiskup posebno se obratio svim hrvatskim braniteljima, upozorivši na odgovornost svijetu u izgradnji mira, zajedništva i suživota te im je među ostalim poručio: "Ne dopustite da isto sjeme zla koje vas je natjeralo da ljubavljenu branite živote drugih ljudi, sada prevlada, da vas gurne u očaj ili potiče na oduzimanje života. Kada osjetite nepravdu, gorčinu i ljutnju, ne zaboravite da Bog ostaje vjeran. Ne zaboravite da vaša životna bitka nije završena i da ste pozvani podizati ranjene, izvlačiti ih iz neprijateljskog okruženja u kojemu nije dovoljno jak glas nade."

Žrtva Vukovara temelj Hrvatske

Kolona sjećanja hodila je i ulicama Borova, gdje su 19. studenoga brojni hodočasnici odali počast borovskim žrtvama, a polaganjem vijenaca u Dunav kod Borova Sela prisjetili su se svih koji su ubijeni na tom mjestu. U krugu tvornice *Borovo* otvoren

je spomen-park posvećen poginulim i nestalim zaposlenicima tog nekadašnjeg giganta koji u petnaestoj godišnjici stradavanja ujedno obilježava 75 godina uspješnog rada, a uz više od 300 zaposlenika, žrtava velikosrpske agresije, ta je tvrtka tijekom Domovinskog rata izgubila i

dotad iznimno uspješan kontinuitet, što je simbolično prikazano novootkrivenim spomenikom.

Polaganjem vijenaca i misom služenom na *Veleprometu* obuhvaćeno je još jedno vukovarsko stratište, nekadašnje sabirno središte u čijim su hangarima mučki ubijeni brojni branitelji i civili; posljednja postaja ovogodišnjeg obilježavanja žrtve Vukovara iz 1991. bila je Ovčara. Nakon odavanja počasti kod spomen obilježja i na mjestu masovne grobnice iz koje je ekshumirano 200 posmrtnih ostataka mučki ubijenih ranjenika, branitelja i civila, od kojih je dosad identificirano njih 192 u dobi od 16 do 72 godine, u spomen na sve žrtve otvoren je Spomen-dom Ovčara. Smješten je u autentičnom prostoru - hangaru u kojem su 19. i 20. studenoga 1991. žrtve odvedene iz vukovarske ratne bolnice čekale svoju smrt, a iza že-

snimila Marija ALVIR

■ Posljednja postaja ovogodišnjeg obilježavanja žrtve Vukovara iz 1991. bila je Ovčara, gdje je odana počast kod spomen-obilježja i na mjestu masovne grobnice iz koje je eshumirano 200 posmrtnih ostataka mučki ubijenih ranjenika, branitelja i civila

ljeznih vrata, hrđavih i izrešetanih, kriju se osvijetljeni likovi i imena žrtava, kao i predmeti pronadjen uz njih. Iznimno dojmljiv prostor uređen je prema idejnom rješenju akademskog slikara Miljenka Romića, a koncept rješenja dala je Nedjeljka Balog, predsjednica Zajednice udruga udovica hrvatskih branitelja Domovinskog rata. Realizaciju tog projekta financirao je Grad Zagreb, a zagrebački je gradonačelnik Milan Bandić, koji je zajedno s potpredsjednicom Vlade Jadrankom Kosor otvorio Spomen-dom Ovčara, istaknuo da je to najmanje što je Zagreb mogao učiniti za Vukovar.

Cijeli je događaj, kojem su uz članove obitelji žrtava nazočili brojni gosti i uzvanici, upotpunio zapažen nastup Klape HRM-a "Sveti Juraj". Petnaesta godišnjica stradanja Vukovara obilježena je i brojnim drugim prigodnim događanjima ko-

jima se hrvatsku i svjetsku javnost željelo podsjetiti na vukovarsku kalvariju iz Domovinskog rata, a sudeći prema izjavama državnih čelnika i drugih dužnosnika, čini se da bitka za Vukovar napokon dobiva zasluženo priznanje. Dimenzija zločina počinjenog u tom gradu heroju ishodila je međunarodno priznanje Hrvatske, a herojska

obrana vukovarskih branitelja omogućila je obranu i drugih krajeva Lijepe naše. Zato žrtvu Vukovara ne smijemo zaboraviti - ne samo kao najveću bitku Domovinskog rata nego i kao najveći zalog hrvatske državnosti i slobode. ■

snimila Marija ALVIR

■ U krugu tvornice Borovo otvoren je spomen-park posvećen poginulim i nestalim zaposlenicima tog nekadašnjeg giganta koji u petnaestoj godišnjici stradanja ujedno obilježava 75 godina uspješnog rada, a uz više od 300 zaposlenika, žrtava velikosrpske agresije, ta je tvrtka tijekom Domovinskog rata izgubila i dotad iznimno uspješan kontinuitet što je simbolično prikazano novootkrivenim spomenikom

■ Njima koji su umjesto kolebljivosti odabrali odlučnost, njima koji su spremno žrtvovali najveću vrijednost čovjeka - vlastiti život za slobodu drugih, njima koji nisu imali izbora posvećen je ovaj Spomen-dom, nastao inicijativom Hrvatskog društva logoraša srpskih koncentracijskih logora i Centra za istraživanje ratnih zločina. Realizaciju tog projekta financirao je Grad Zagreb

Plakete Zagrepčanima braniteljima Vukovara

Spomen-plakete Vukovar '91., dodijeljene vukovarskim braniteljima iz Domovinskog rata, uručene su 15. studenoga i Zagrepčanima koji su branili Hrvatsku u Vukovaru te ratne 1991.

U organizaciji Udruge zagrebačkih branitelja Vukovara to je simbolično priznanje okupljenim vukovarskim braniteljima s područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije uručio izaslanik Hrvatskog sabora Andrija Hebrang, zahvalivši im na njihovom doprinosu u obrani Vukovara i Hrvatske. U ime Grada Zagreba pozdravila ih je

foto: Arhiv Večernjeg lista

predsjednica Gradske skupštine Tatjana Holjevac, a na prigodnoj svečanosti održanoj u Domu HV-a "Zvonimir" nazočio je i pomoćnik ministra obrane Željko Goršić. Svih poginulih, nestalih i preminulih vukovarskih branitelja sa zagrebačkog područja i svom govoru prisjetio se predsjednik Udruge Damir Jašarević. Podsjećajući na okolnosti koje su ih početkom Domovinskog rata odvele na istok Hrvatske, istaknuo je: "Uzimajući oružje u ruke znali smo da se Hrvatska ne brani na prilazima Zagrebu, nego na istoku domovine gdje su krvarili Osijek, Vinkovci, Ilok i Vukovar." S područja Grada Zagreba i Zagrebačke županije u obrani Vukovara sudjelovala su 232 branitelja iz redova legendarnih Tigrova i postrojbi HOS-a te dragovoljci pristigli u organizaciji nekadašnjeg Kluba Vukovara. Devetorica su ubijena na Ovčari, neki su stradali u probouju, a mnogi su prošli torture srpskih koncentracijskih logora, a do kraja rata poginulo ih je ukupno 80, dok je sudbina četrnaestorice još uvijek nepoznata.

M. ALVIR

Dan sjećanja na žrtve Škabrnje

snimio D. KIRIN

Polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća na spomen-obilježje pokraj masovne grobnice u Škabrnji, zatim pokraj glavnoga križa na mjesnom groblju, svetom misom za poginule i središnjim komemoracijskim skupom na Trgu dr. Franje Tuđmana obilježen je Dan sjećanja na žrtve srpske agresije u tom ravnokotarskom mjestu.

U nazočnosti brojnih mještana i onih čiji su najmiliji ovdje mučki pobijeni, počast hrvatskim žrtvama odali su i izaslanstva Predsjednika RH, Sabora i Vlade, a skupu su nazočili i ministri Božidar Kalmeta i Ana Lovrin te državni tajnik Ministarstva obrane Mate Raboteg.

"Jugoslavenska vojska prije 15 godina napala je Škabrnju i počinila jedan od najvećih zločina u Domovinskom ratu", istaknuo je u prigodnom govoru načelnik općine Škabrnje Nediljko Bubnjar te dodao: "Prvog dana okupacije i u godinama koje su slijedile pripadnici jugoslavenske vojske i srpskih paravojnih postrojba pobili su 55 škabrnjskih civila i 25 hrvatskih branitelja, a još je šest osoba poginulo u eksplozijama mina". Uz to je istaknuo i kako je nakon oslobođenja od posljedica proživljenog rata u mlađoj životnoj dobi umrlo 15 branitelja.

Zapovjednik škabrnjskoga bataljuna Marko Miljanić rekao je kako pripadnici tog bataljuna nisu pristaše ni osvete ni mržnje, ali hoće znati tko je odgovoran za planiranje i provođenje zločinačkog plana u Škabrnji. "Kada čujemo kajanje Srba i kad kažu tko je taj zločin učinio, možemo

razmišljati o oprost. Dok toga nema, nema ni oprost a ni isprike", istaknuo je Marko Miljanić.

Potpredsjednik Vlade Damir Polančec kao izaslanik premijera istaknuo je kako danas, odajući počast mrtvima, imamo pravo ne samo na tugu nego i na ponos zbog svojih dostignuća. Neprijatelji su prije 15 godina likovali, ali su učinili najveću pogrešku podcijenivši snagu, vjeru i ljubav hrvatskoga naroda prema Hrvatskoj. Zahvaljujući toj snazi, vjeri, ljubavi i viziji predsjednika Tuđmana, hrvatski je narod svoju zemlju oslobodio.

Izaslanik predsjednika Sabora Darko Milinović istaknuo je da je Škabrnja jedno od mjesta gdje hrvatsko srce kuca jače. "Želimo poručiti europskoj i svjetskoj zajednici da Hrvatska nije stvorena na zločinačkom pothvatu i udruženju, nego na pobjedi dobra nad paklom i ljubavi nad mržnjom", kazao je Milinović.

"Zločin u Škabrnji zauzima posebno mjesto u hrvatskoj povijesti i prepuštanje zaboravu tog zločina bilo bi neoprostivo" zaključio je izaslanik predsjednika RH general pukovnik Marijan Mareković.

Ž. STIPANOVIĆ

snimio D. KIRIN

U 93. zb Zemunik provedena dvostrana taktička vježba Bojne za specijalna djelovanja

Skalpel 06

U vježbi je bilo više od 100 sudionika, a njezin je cilj bio uvježbavanje namjenski organizirane commando borbene ophodnje iz sastava BSD-a u obavljanju tzv. izravnih operacija kojima je cilj ovladavanje ili uništavanje objekata od strateškog značenja te snaga koje ih brane

— Leida PARLOV, snimio Tomislav BRANDT —

Bojna za specijalna djelovanja uspješno je 16. studenoga u 93. zrakoplovnoj bazi Zemunik provela zahtjevnu dvostranu taktičku vježbu SKALPEL 06. Riječ je o svojevrsnoj završnoj obučnoj aktivnosti BSD-a tijekom koje su pripadnici te elitne postrojbe još jednom pokazali i potvrdili svoju izvrsnu uvježbanost i borbenu

osposobljenost. U vježbi je bilo više od 100 sudionika, a njezin je cilj bio uvježbavanje namjenski organizirane commando borbene ophodnje iz sastava BSD-a u obavljanju tzv. izravnih operacija kojima je cilj ovladavanje ili uništavanje objekata od strateškog značenja te snaga koje ih brane.

Snage glavnog udara na osigurano područje dopremljene su zrakoplovom AN 32 u kojem se nalazilo i terensko vozilo Puch

Prema scenariju za 29,30 minuta specijalci su trebali onesposobiti borbene i logističke kapacitete zrakoplovne baze Zemunik te brzim i energičnim napadom uništiti glavni cilj - stajanku sa zrakoplovima. Cijela operacija je, uz potporu snaga HRZ-a i PZO-a, provedena zračno-desantnim prepadom i to u četiri faze.

Ubrzo nakon nadlijetanja AN 32 na nebu iznad zračne baze pojavili su se padobraneci. Rapoređeni u tri skupine, nakon uspješnog prizemljenja počeli su uništavati sustav PZO-a i borbenog osiguranja protivnika. Zatim je izveden i helikopterski prepad na operativno-komunikacijsko središte i to tako da su helikopterom na kontrolni toranj u kojem se nalazilo operativno središte ubačene dodatne snage koje su trebale uspostaviti nadzor nad tornjem i uzletno-sletnom stazom. Po uspješno obavljenim zadaćama stvoreni su uvjeti za napadnu operaciju. Snage glavnog udara na osigurano područje dopremljene su zrakoplovom AN 32 u kojem se nalazilo i terensko vozilo Puch. Brzim naletom motorizirani tim je izveo napad i uništio glavni objekt nakon čega je tim za vatrenu potporu onesposobio interventne snage protivnika. Nakon uspješno provedenog napada uslijedilo je povlačenje snaga iz desantnog područja. Povlačenje je izvedeno helikopterom MI 8 i zrakoplovom AN 32. Operacija je uspješno provedena, objekti i snage protivnika su uništeni, a snage koje su sudjelovale u operaciji vratile su se na početne položaje.

Vježbu je pratio veliki broj vojnih dužnosnika među kojima su bili izaslanik načelnika GS-a general bojnik Drago Lovrić, načelnik Uprave za obuku i školstvo brigadni general Drago Matanović, prvi dočasnik GS-a časnički namjesnik Goran Turk te brojni novinari.

Brigadir Nikola Županić, zapovjednik BSD-a vježbu je ocijenio uspješnom te istaknuo kako su pripadnici Bojne i ovom prigodom potvrdili da su osposobljeni za obavljanje i najzahtjevnijih zadaća za koje se uvježbavaju.

Vježbu je pratio veliki broj vojnih dužnosnika među kojima je bio i general bojnik Drago Lovrić, izaslanik načelnika GS-a

Njegovo mišljenje dijeli i general bojnik Drago Lovrić koji je čestitao pripadnicima Bojne na trudu koji su uložili u ovu vježbu kao i na svemu onome što su učinili tijekom godine. "Vi se uvježbavate za posebne zadaće koje drugi ne mogu obaviti", kazao je general Lovrić. Istaknuo je kako će se ovoj postrojbi i u budućem ustroju sve više davati na značenju te da se ona neće brojčano smanjivati. Ali, napomenuo je i kako će biti teško pronaći tako sposobne ljude, kakvi su njezini pripadnici, za njezino popunjavanje. General Lovrić je istaknuo i značenje i ulogu koju BSD već samim svojim postojanjem ima u preventivnom djelovanju na suzbijanju terorizma koji danas predstavlja najveću opasnost miru u svijetu te zaključio kako upravo pripadnici BSD-a trebaju biti uzor mladim ljudima koji se odlučuju za vojni poziv.

Uspješno provedenom vježbom SKALPEL 06 pripadnici BSD-a su još jednom dokazali kako uspjeh koji ostvaruju na brojnim međunarodnim vježbama i natjecanjima nije slučajnost, već pravilo. ■

Pustinjska lubenica

Mogli smo samo pretpostaviti da se netko na tom mjestu prošle godine osvježio i obilato zasladio a koštice koje su ostale iza njega čekale su i dočekale nedostatnu kišnicu koja im je pomogla u iznicanju, ali ne i u sazrijevanju

Iz Zapadne Sahare Darko JURIC

Cross country vožnja do promatračke pozicije

budite uvjereni da ćete više energije potrošiti u njegovom traženju nego što bi vam je inače isisalo vrelo sunce da jednostavno stojeći zurite u njega. To pravilo dobro znaju svi lokalni žitelji a mi ga preuzimamo od njih gledajući njihove navike. Da je više komunikacije, oni bi nam još puno toga mogli reći, ali i drugim, rijetkim, dobronamjernim putnicima koji ponekad navraćaju, uglavnom turistički.

Neobičan pronalazak

Sahara je opet toliko široka i nepregledna da je pravo čudo naći ljudske stope u pijesku ili neki drugi trag ljudskog boravka ovdje. Uglavnom ćete naći brojne tragove kotača što su se poput tupog noža urezali u mekoću pijeska, koje ponekad slijedimo a ponekad se čudimo koliko ih je i pitamo se kako svi motorizirani be-duini nabave gorivo za svoja vozila u pustinji gdje ničeg nema. E kad sve to znate, zamislite našu situaciju kada smo skrenuli s tzv. puta (u Sahari se sve zove put i nikad nema pravog puta) i krenuli u uzbudljivu *cross*

Kada vas pitaju što u Božjem vrtu najviše volite, te ako baš niste zagriženi zaljubljenik određenog cvijeta, voća ili živog stvora, trebao bi vam pasti na pamet ovaj odgovor: njegovu nepredvidivost. Oni koji se s tim neće složiti odmah u startu možda promijene svoje mišljenje ako dožive nešto poput onoga što sam vidio ovdje, u bespuću pijeska i žedne podloge u kojoj samo rijetke biljke dožive potpuni vegetacijski ciklus. Imao sam prigodu vidjeti razne podloge kao škrti staništa života, vidio sam i kako se nakon kiše ubrzano rađa novi život u pustinji, ali čudima nikad kraja.

Tijekom ophodnje za dnevnih vreli-nerado izlazimo iz naših klimatiziranih vozila, samo kad se mora zbog prirode posla ili kad naiđemo na nešto što moramo zabilježiti uzimanjem GPS koordinata ili fotoaparatom. Isto tako, kad se zadržavamo na jednom mjestu, izbjegavamo zasjenjena mjesta ispod rijetkih stabala jer su to obično omiljena mjesta gdje žive škorpi- oni, zmije i drugi neugodni žitelji sa- harskog pijeska a i upozoravajuća lekcija iz zaštite od minsko-eksplozivnih sredstava kaže da su takva mjesta pogodna za takva iznenađenja. Da biste našli i skrili se na nekom sigurnom zasjenjenom mjestu,

country vožnju do jednog brežuljka, da zauzmemo bolju poziciju za promatranje, ali i da gore, na vrhu, pokušamo uhvatiti malo daška vjetra što koliko-toliko hladi ovaj usijani sa- harski pijesak. Približavajući se brežuljku, na nekih 50-60 metara udaljenosti ispred naših vozila primijetili smo na pijesku neurednu gomilu jarko žutih i maslinasto-zelenih loptastih predmeta. Znaite, kad vam je posao pomiriti dvije zaraćene strane i uvjeriti ih da vam kažu gdje su sve postavili minsko polja, prvo što vam padne na pamet, a pogotovo zbog upozoravajuće žute i vojničke zelene boje, jesu razna opasna ubojita sredstva. Usporavamo i približavamo se na prihvatljivo odstojanje. Iako još uvijek napeto obzirni, svakim novim metrom približavanja smo sigurniji kako nije riječ o gomili opasnih objekata nego o nečem drugom. Gotovo je za smijeh, na kraju, ali ipak više za divljenje čudima prirode. Naime, gomila žutih i nekoliko zelenih kugli nisu ništa drugo nego samonikle lubenice koje su, u nedostatku potrebitve vode za dozrijevanje, požutjele od sunca i ostale u ranom početku izrastanja a sad, izrazito žute, na kraju svoga umiranja. Nožem sam raspolovio jednu lubenicu koja je bila još uvijek svježije zelena, tek toliko da vidim kako izgleda iznutra. Nije bilo uobičajene crvene boje i crnih koštica, već bijela nedozrela unutrašnjost koja je ipak imala nešto od svog specifičnog mirisa. Čudili smo se neobičnom pronalasku i započeli maštovito traganje za odgovorom na glavno pitanje, kako se sjeme lubenice tu našlo?! Mogli smo samo pretpostaviti da se netko na tom mjestu prošle godine osvježio i obilato zasladio a koštice koje su ostale iza njega čekale su i dočekale nedostatnu kišnicu koja im je pomogla u iznicanju, ali ne i u sazrijevanju. ■

Bez uobičajene crvene boje i koštica, ali sa specifičnim mirisom lubenice

Prijenosno računalo osnovnoj školi

Prijenosno računalo koje mi je u Mekeleu uručilo hrvatsko vojno izaslanstvo došlo je u prave ruke. Djeci ostaje sjećanje da je naša država pronašla njihovu malu školu 1040 km od Addis Abebe i uručila im poklon koji će zasigurno biti jedan mali početak informatizacije ove škole

Iz Etiopije Željko PAPAŽOVIĆ

Prijenosno računalo koje mi je u Mekeleu uručilo hrvatsko vojno izaslanstvo došlo je u prave ruke. Prema prethodnom dogovoru, naš mehaničar Amare Kidane odveo me u osnovnu školu koju je on pohađao. Po dolasku u školu čekalo me je pravo iznenađenje. Sva djeca su bila postrojena, a ravnatelj škole je održao prigodan govor u kome je djecu i zaposlenike škole upoznao sa svrhom mog dolaska. Ravnatelj Berihu Libanos vrlo je lijepo

predstavio našu zemlju, posebno zemljopisni položaj i njezine prirodne ljepote. Djeca možda i nisu odmah sve razumjela, ali kad smo im predstavili našu zastavu, sve im je bilo jasno. Naravno, nogomet je ovdje vrlo popularan sport, a nevjerojatno je da svako dijete zna za Davora Šukera i Zvonimira Bobana. Posebno iznenađuje činjenica da su se neki tek

rodili kada su naši nogometaši bili na vrhuncu slave u Francuskoj godine 1998., ali sigurno je da naše legende žive i u ovom dalekom i siromašnom dijelu svijeta i nikoga više ne zanima igraju li oni još ili ne. Oni su Hrvatska, a djeci ostaje sjećanje da je naša država pronašla njihovu malu školu 1040 km od Addis Abebe i uručila im poklon koji će zasigurno biti jedan mali početak informatizacije ove škole. Meni je ostao ponos da sam u ime hrvatskih građana mogao doživjeti ove lijepe trenutke i susrete s djecom.

Sustav školstva u Etiopiji

Etiopska djeca u osnovnu školu kreću sa šest godina života. Osnovna škola traje šest godina, odnosno, šest razreda. Srednja škola počinje sa sedmim i osmim razredom i zove se juniorska srednja škola. U tom dijelu školovanja posebno se gledaju ocjene koje otvaraju mogućnosti daljnjeg školovanja. Srednja škola se dalje nastavlja s devetim, desetim, jedanaestim i dvanaestim razredom.

nom koledža stječu razinu školovanja u skladu s našim veleučilištima.

Inda Silase ima pet koledža od kojih su dva državna i tri privatna. Najviše su zastupljeni smjerovi poljoprivrede (dva koledža), a na ostala tri može se studirati građevinarstvo, strojarstvo, razni oblici managementa i turizam. Zanimljivo je istaknuti da učenici u svim školama, od osnovne do koledža, imaju jednobojne odore ovisno o školi. Najviše su zastupljene

plava, zelena i ružičasta boja.

U svim školama sportu se pridaje velika važnost. Uz trčanje, koje bi se moglo nazvati nacionalnim sportom, najzastupljeniji su nogomet i odbojka što je isključivo povezano s lošom infrastrukturom sportskih terena. Gledajući nacionalnu televiziju, a i ostale čimbenike, nogomet je ipak najzastupljeniji, a otuda i infor-

■ Hrvatsku zastavu prepoznali su i mladi Etiopljani jer su nogomet ali i naše nekadašnje nogometne zvijezde vrlo popularni

Tijekom tih šest godina srednje škole, učenici s najboljim ocjenama ne moraju pohađati posljednja dva razreda, već se nakon desetog razreda upućuju na koledž. On traje najviše tri godine nakon čega se ostvaruje pravo na diplomu u skladu s našim VII. stupnjem ili visokom stručnom spremom.

Studenti već nakon jedne godine koledža mogu završiti školovanje i tada ostvaruju pravo na svjedodžbu o završenoj jednoj godini koledža, ali ne i pravo na diplomu. Jednom godi-

miranost o nogometnim silama u svijetu pa i našoj nacionalnoj selekciji koja je posljednjeg desetljeća pobrala velike simpatije u svijetu.

I prije sam, ovdje u Etiopiji, nailazio na domaće ljude koji su me iznenađivali koliko poznaju našu zemlju preko nogometa i vrlo dobro poznaju naše bivše i sadašnje reprezentativce. Bilo bi zavidljivo kad bi naša nogometna selekcija posjetila Etiopiju, jer siguran sam da u ovoj 70-milijunskoj zemlji imamo više navijača nego igdje u svijetu. ■

Međunarodna vježba SEESIM 06

Potvrda uspješnog zajedničkog djelovanja

Za razliku od prethodne dvije istovjetne vježbe u sklopu SEDM-a, ulogu glavnog nositelja hrvatske komponente ove je godine imala civilna državna organizacija - Državna uprava za zaštitu i spašavanje (DUZS). No, i uloga MORH-a je bila važna, i to ne samo zbog činjenice što se vježba odvijala u prostorijama Taktičko-simulacijskog središta...

Domagoj VLAHOVIĆ, snimio Davor KIRIN

Sudionici vježbe

Na međunarodnoj razini u vježbi SEESIM 06 aktivno su sudjelovale sve države članice SEDM procesa: ovogodišnji domaćini Makedonija i Rumunjska te Albanija, Bugarska, Hrvatska, Grčka, Italija, Slovenija, Turska, Ukrajina i Stožer jugoistočnoeuropske brigade (SEEBRIG), vojne komponente SEDM-a. Potporu vježbi dali su SAD i Švedska, a kao promatrači nazočili su joj BiH, Moldavija i Srbija. Također, udio su dale i međunarodne organizacije NATO, UN-OCHA, IFRC, EU-MIC, SECI, WHO i Pakt stabilnosti.

U sklopu SEDM-a, inicijative za regionalnu suradnju u području obrane država jugoistočne Europe, od 13. do 17. studenoga je održana međunarodna simulacijska vježba SEESIM 06. Riječ je o trećoj vježbi takve vrste koja povezuje simulacijska središta zemalja članica SEDM-a, s ciljem uvježbavanja i zajedničkog djelovanja u slučaju velikih prirodnih i inih katastrofa (potresi, poplave, požari, onečišćenje okoliša, teroristički napadi...). Prve dvije vježbe održane su 2002. (domaćin Grčka) i 2004. (domaćin Turska), a ovogodišnje glavno mjesto u simulaciji su zauzimala središta u Rumunjskoj i Makedoniji. Naravno, kad je riječ o ovakvim računalno podržanim simulacijskim vježbama, jedina postrojba preko koje se hrvatsko sudjelovanje može ostvariti je Taktičko-simulacijsko središte ZZIO-a KoV-a u Zagrebu. No, za razliku od prethodne dvije vježbe, ulogu glavnog nositelja hrvatske komponente ove je godine imala civilna državna organizacija - Državna uprava za zaštitu i spašava-

nje (DUZS). Sunositeljske funkcije su imali MORH i MUP, uz sudjelovanje predstavnika još pet hrvatskih ministarstava te Hrvatskih voda i Hrvatskog crvenog križa. Sve te organizacije bi u slučaju katastrofa, poput onih predviđenih scenarijem SEESIM-a 06, trebale djelovati zajedno, pod koordinacijom DUZS-a. Stoga je Uprava u vježbi i imala središnju ulogu, što je prvi ovakav "civilni" slučaj kad je riječ o događanjima u Simulacijskom središtu.

Posljednjeg dana vježbe, 16. studenoga (dan kasnije bila je raščlamba vježbe) Središte su posjetili visoki državni i vojni dužnosnici, strani vojni izaslanici i predstavnici medija. Izdjavamo državnog tajnika Matu Rabotega, savjetnika predsjednika Republike za sigurnost Vlatka Cvrtilu te nacionalnog koordinatora za NATO Pjera Šimunovića. Iako raščlamba vježbe još nije bila provedena, ravnatelj DUZS-a Đuro Poldrugrač je na prezentaciji za goste izrazio zadovoljstvo njezinim tijekom, jer se "pokazalo da svi sudionici u slučaju velikih nesreća i katastrofa mogu djelovati zajedno". Takve riječi su, sigurni smo, potvrdile da je osnovni cilj vježbe postignut.

U ime MORH-a nazočnima se obratio državni tajnik Mate Rabo-

teg, koji je pobliže objasnio širi kontekst SEDM-a kao i projekte koji se održavaju u njegovom sklopu, uključujući i SEESIM. Također, Raboteg je stavio naglasak i na ulogu MORH-a ne samo u tim međunarodnim projektima nego i na udio Ministarstva u širokom sigurnosnom kontekstu Hrvatske. Dakle, ne samo onom koji se odnosi na tipične "vojne" akcije.

Na kraju završetka programa, gosti su obišli sve prostorije Središta, a od predstavnika svih organizacija koje su sudjelovale u vježbi dobili su kratka izvješća o njihovim ulogama i svim stvarnim i virtualno poduzetim (re)akcijama na vježbi.

Već smo više puta pisali o "civilnoj" iskoristivosti Taktičko-simulacijskog središta. SEESIM 06 dosad je najveći korak u tome, a jamačno je da neće i ostati takav. Naime, na prezentaciji smo informirani o internoj hrvatskoj simulacijskoj vježbi koja će se slijedeće godine, također u organizaciji DUZS-a, opet održati uz informatičku i drugu podršku TSS-a. ■

Scenarij - niz katastrofa, izgređa i prijetnji

Na temelju općeg scenarija SEESIM-a 06 date su upute za izradu nacionalnog scenarija. Države pogođene virtualnom katastrofom bile su suorganizatori vježbe, Makedonija (potres) i Rumunjska (poplava), dok su ostale države imale izgređe manjeg intenziteta. Tako je i s Hrvatskom, a naglasak je dat na virtualnu terorističku prijetnju na hidrocentrali Dubrava, poplave u zapadnoj Slavoniji, ubacivanje terorističke skupine iz BiH, vodeni val rijekom Savom iz Slovenije te terorističku prijetnju u zračnoj luci Zagreb.

Održano 8. prvenstvo OS RH-a u plivanju

Mornarica najuspješnija

U organizaciji HRM-a u Splitu je 15. studenoga održano 8. prvenstvo OSRH u plivanju.

Prvenstvo je otvorio komodor Ante Urlić, izaslanik načelnika Glavnog stožera OS-a koji je tom prigodom ukazao na značenje koje sport ima u postizanju tjelesne spremnosti i izgradnji pobjedničkog duha te je svim natjecateljima poželio mnogo uspjeha i sportske sreće. Na natjecanju je sudjelovalo 55 natjecatelja i jedna natjecateljica raspoređenih u devet ekipa i to HRM-a, HRZ-a i PZO-a, 4. korpusa

HKoV-a, 2. gbr 3. gbr, 4. gbr, 40. brigade veze, Počasno-zaštitne bojne i Bojne za specijalna djelovanja. Natjecanje se odvijalo po propozicijama Međunarodnog vijeća za vojni sport (CISM), a natjecatelji su svoje plivačke vještine odmjera-

vali u 5 disciplina i to 50 metara prsno, 50 metara u odori s puškom - slobodno, 200 metara slobodno, 4x50 metara slobodno - štafeta i 4x50 metara u odori s puškom - štafeta.

Nakon fer i sportske borbe najuspješniji su bili pripadnici HRM-a koji su u četiri discipline zauzeli prvo mjesto. I u ekipnom poretku najbolja je bila ekipa HRM-a, drugo mjesto pripalo je ekipi BSD-a, a treće 40. brigadi veze. Inače, ovo je samo jedna u nizu sportskih manifestacija koje je do sada organizirala Hrvatska ratna mornarica.

Među njima svakako treba spomenuti prvenstvo OS-a u malom nogometu, tri prvenstva u džudu, 4 jedriličarska kupa HRM-a, 20. svjetsko vojno prvenstvo u hrvanju na kojem su sudjelovali natjecatelji iz 26 država i 42. svjetsko vojno prvenstvo u mornaričkom petoboju. Uz to, u mornarici intenzivno rade i na obnovi i uređenju sportskih terena. Osim što su izgradili terene za mornarički petoboj ove godine su izgradili i novu modernu teretanu, a u planu je i obnova terena za mali nogomet, rukomet i košarku.

L. PARLOV

snimila Leida PARLOV

MEDALJE

4x50 m slobodno - štafeta

HRM
4. gbr
BSD

50 m slobodno u odori s puškom

Krešimir Marasović - HRM
Antonio Rakuljić - HRM
Damir Mašković - 40. brigada veze

200 m slobodno

Marin Križanac - 4. gbr
Ante Manjaka - BSD
Ante Perica - HRM

50 m prsno

Serdo Kozmi - HRM
Dražen Blažević - 4. gbr
Dragan Rožić - BSD

4x50 m slobodno u odori s puškom - štafeta

HRM
BSD
Počasno-zaštitna bojna

Cilj: biti uvijek u vrhu

Sezona 2006/7 za ligu REKLA donosi važan jubilej: riječ je o desetom izdanju ovog amaterskog košarkaškog natjecanja u kojem igraju momčadi - predstavnici raznih vladinih organizacija, kao i privatnih tvrtki pa čak i profesija.

Naravno, niti "jubilara" neće proteći bez udjela košarkaške momčadi MORH-a, koja i ove godine najavljuje pohod na vrh lige. To nije niti čudno: uvijek su u vrhu, u prošlosti su se okitili i naslovima pobjednika, a protekle su sezone zauzeli treće mjesto, u stvari, bili su jedini ravnopravni konkurent favoriziranom Konzumu. Također, razlog optimizmu MORH-a su i ojačani ovogodišnji roster, zatim novi trener, poznati zagrebački košarkaš Đuro Simon, te savršen rezultatski početak od četiri pobjede u isto toliko kola, zaključno s trijumfom nad snažnom Hrvatskom odvetničkom komorom (63:53, proteklog vikenda). Gotovo svake godine sustav natjecanja u REKLA-i se mijenja, ovisno o broju i željama klubova. Ove godine participira čak 30 momčadi, koje su u regu-

larnom dijelu sezone podijeljene u dvije skupine po 15. Unutar njih igrat će se jednokružno, po sustavu svaki sa svakim. U play-offu će šest prvoplasiranih momčadi iz svake skupine, s tim da prve dvije idu izravno u četvrtfinale, dok se ostale za to moraju izboriti razigravanjem, sve po klasičnom knock-out sustavu na jednu dobivenu utakmicu. U ljetnoj stanci sastav MORH-a je doživio prilične "kadrovske" promjene. Otišli su Gulin, Jelavić, Brdar, Deak i Marčinko. Od prve petorke ostao je tek Turković. No, dolaskom Simona (koji će po potrebi i zaigrati) te atraktivnog "dunkera" Mofardina, momčad je ujednačena i kompaktna tako da protivnicima prijeti opasnost od svih 12 igrača. Osim navedenih, tu su i Musulin, Jajtić, Ivanišević, Skubic, Sunara, Mandalinić, Barišić, Šimurina i neuništivi kapetan Gregurić. U današnjoj košarci, pa i ovoj rekreativnoj, širina klupe i uigranost je čak i važnija od kvalitete pojedinaca. Prema riječima kapetana Gregurića, prvi ovogodišnji

snimio Miljen RAŠIĆ

cilj MORH-a je osvojiti jedno od prva dva mjesta u skupini, što jamči povlaštenu poziciju u doigravanju. Dakle, i minimum ambicija je vrlo visoko postavljen, posebice kad se uzme u obzir jaka konkurencija krcata poznatim košarkaškim imenima. U skupini u kojoj je MORH tako izdvajamo AGIT (Alanović, Medenica, Alihodžić, Deak), Dubravu (Gnjidić, Krunić, Maloča), Air-Alert i već spomenuti HOK. U drugoj skupini naizgled su najjači prošlogodišnji pobjednici Konzum (Kapov, Sarić, Učović, Dolinar, Kovačević), a prijetit će im Atlantic (Vulić, Voloder) i HPB (Lukačić).

D. VLAHOVIĆ

Susret načelnika glavnih stožera BiH i Hrvatske

U sklopu bilateralne vojne suradnje između Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine 20. studenoga na vojnom poligonu Gašinci održan je pogranični susret načelnika GSOS-a generala zbora Josipa Lucića i njegovog kolege iz BiH, načelnika Zajedničkog stožera OS-a BiH general pukovnika Sifeta Podžića.

Cijenjenog gosta na graničnom prijelazu između Slavonskog i Bosanskog Broda dočeka je zapovjednik 3. korpusa H KoV-a brigadni general Zvonko Peternel. Nakon dolaska na vojni poligon te upoznavanja i pozdravljanja s ostalim članovima hrvatskog izaslanstva započeli su stožerni bilateralni razgovori dvojice načelnika. General Lucić upoznao je generala Podžića i izaslanstvo ZS-a OS BiH s dugoročnim planovima i trenutačnim aktivnostima OS RH. Načelnik uprave J-5 brigadni general Mate Pađen predstavio je potom provedene, trenutačne i planirane aktivnosti iz međunarodne obrambene suradnje kao i bilateralne vojne suradnje oružanih snaga BiH te RH. General bojnik Drago Lovrić, načelnik uprave J-3 predstavio je hrvatske oružane snage od završetka Domovinskog rata i preustroja 2000. godine, upoznavši visoke goste sa strateškim dokumentima na kojima je temeljen preustroj kao i dosadašnje i buduće aktivnosti OS RH, planovima i zadaćama koje MO RH i OS RH realiziraju u približavanju euroatlanskim integracijama, kao i sposobnostima OS RH koje su deklarirane u međunarodnim vojnim aktivnostima.

General Podžić upoznao je generala Lucića i hrvatsko izaslanstvo s aktivnostima i procesom transformacije vojnih komponenti u BiH u zajedničke, jedinstvene OS BiH, planovima i aktivnostima za budućnost te programom bilateralne vojne suradnje hrvatskih i bosanskoher-

Foto: B. SENK

cegovačkih OS. Brigadir Ivica Pavić, načelnik uprave za operacije K-4 i upravljanje informacijama, informirao je prisutne o ustroju i razvoju OS BiH nakon čega su izneseni prijedlozi produbljavanja i jačanja bilateralne vojne suradnje.

Potom je zapovjednik vojnog poligona Gašinci pukovnik Ivan Husnjak predstavio mogućnosti uporabe vojnog poligona Gašinci, a pukovnik Siniša Jurković, zapovjednik 2. hrvatskog OMLT-a (mobilnog mentorskog tima za vezu), koji se nalazi na pripremama za odlazak u 2. rotaciju u misiju ISAF na zadaće mentoriranja Afganistanske narodne armije, zorno je predstavio svoj tim i aktivnosti, od odabira osoblja do svih faza obučnog procesa i zadaća koje se pred njim nalaze do odlaska u misiju.

Gosti su potom obišli i poligon Gašinci, odnosno vježbalište za međunarodne vojne operacije gdje su pratili ocjenjivanje postrojbe za MVO u zadaći „Kordon, reakcija na dodir i pretraga“, potom automatsko tenkovsko i automatsko pješačko streljište te su na kraju obilaska poligona imali prigodu vidjeti i ocjenjivanje postrojbe za MVO u zadaći vojnih operacija u urbanom području.

B. TIČAC

Sporazum o osnivanju virtualnog središta za pomorski promet

Zapovjednik Hrvatske ratne mornarice viceadmiral Zdravko Kardum 14. studenoga potpisao je Operativni sporazum u svezi s osnivanjem Virtualnog regionalnog središta za pomorski promet u Sredozemnom i Crnom moru (projekt V-RMTC).

Projekt V-RMTC inicirala je talijanska mornarica u listopadu 2004., na regionalnom sastanku zapovjednika mornarica Sredozemnog i Crnog mora u Veneciji. U veljači 2005. u Rimu je održan inicirajući sastanak, na kojem su dogovorene faze razvoja projekta V-RMTC. Projekt V-RMTC je podijeljen u dvije faze. U prvoj fazi, ratne mornarice Sredozemnog i Crnog mora razmjenjivat će podatke o uplovljenju i isplavljenju trgovačkih brodova iznad 300 T u vlastite luke i iz njih. Operativno središte talijanske ratne mornarice ima zadaću ujediniti sve podatke te sjedinjene tablice vratiti u nacionalna operativna središta. U drugoj fazi, ratne mornarice razmjenjivat će pomorske slike sa svojih radara u realnom vremenu.

Viceadmiral Kardum je u ime MORH-a potpisao Operativni sporazum, koji su do sada potpisale sljedeće zemlje: Albanija, Hrvatska, Cipar, Francuska, Jordan, Grčka, Izrael, Italija, Malta, Crna Gora, Portugal, Rumunjska, Slovenija, Španjolska, Turska, Velika Britanija i SAD. Većina zemalja koje su potpisale Operativni sporazum osigurat će nadzor kretanja brodova na većem dijelu Sredozemnog i Crnog mora.

F. BUJ

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
UPRAVA ZA OBRAMBENU POLITIKU
SLUŽBA ZA NATO I PARTNERSTVO ZA MIR**

**raspisuje:
INTERNI NATJEČAJ**

**za popunu dužnosti u sklopu PSE-a
(Partnership Staff Element):**

1. INTERNATIONAL MILITARY STAFF (IMS) HQ NATO - BRUXELLES, BELGIJA

Naziv dužnosti: CRS 377, Deputy Branch Chief

Grana/osobni čin: sve grane/brigadir - kapetan bojnog broda

Engleski: ALCPT>90% ili STANAG 3333

Kratki opis dužnosti: zamjenik načelnika PSE odjela

Iskustvo: iskustvo u međunarodnoj vojnoj suradnji, Ratna ili Zapovjedno - stožerna škola, iskustvo u zanimanju za političko-vojne odnose, obnašanje visoke nacionalne/međunarodne pozicije, dobra sposobnost pisanog izražavanja na engleskom jeziku

2. SHAPE - CASTEAU, BELGIJA

Naziv dužnosti: PSE 005 PfP Logistics Officer

Grana/osobni čin: sve grane/bojnik - pukovnik

Engleski: ALCPT>90% ili STANAG 3333

Kratki opis dužnosti: poslovi na području logistike vezane za NATO/PfP aktivnosti

Iskustvo: iskustvo iz područja NATO/PfP logistike, stožerno iskustvo u međunarodnoj vojnoj suradnji (prvenstveno PfP aktivnostima).

Zapovjedno-stožerna škola, završeni NATO/PfP logistički tečajevi

3. JFC HQ BRUNNSUM - BRUNNSUM, NIZOZEMSKA

Naziv dužnosti: OCC 001, SO OCC E&F Programme

Grana/osobni čin: KoV/bojnik - pukovnik

Engleski: ALCPT>90% ili STANAG 3333

Kratki opis dužnosti: poslovi vezani za implementaciju NATO-ova Koncepta operativnih sposobnosti, ocjenjivanja i povratnih informacija (OCC E&F)

Iskustvo: iskustvo u radu na području OCC E&F programa ili ocjenjivanja borbene spremnosti postrojbi, završen "Evaluators Training Course", Zapovjedno-stožerna škola i stožerno iskustvo (poželjno)

4. INTERNATIONAL MILITARY STAFF (IMS) HQ NATO - BRUXELLES, BELGIJA

Naziv dužnosti: CRS 378 Administrative Specialist

Grana/osobni čin: sve grane/nadnarednik - časnički namjesnik

Engleski: ALCPT>90% ili STANAG 3333

Kratki opis dužnosti: poslovi administrativno-tehničke potpore

Iskustvo: iskustvo na području NATO procedura i dokumenata, iskustvo u administrativnim poslovima, odlično poznavanje rada na računalu.

Kandidati moraju biti spremni prihvatiti i alternativnu dužnost u sklopu istog ili drugog NATO-ova zapovjedništva, osim pozicije pod rednim brojem 1.

Vrijeme obnašanja navedenih dužnosti je 3 (tri) godine. Stupanje na dužnost je **30. lipnja 2007.**

Prijavu na natječaj s priloženim životopisom na engleskom jeziku potrebno je dostaviti do

01. prosinca 2006. Personalnoj službi MORH-a (djelatnici MORH-a) ili Personalnoj upravi GS OSRH (djelatnici GS OSRH). Dodatne informacije mogu se dobiti na telefon 01/4568-746 ili 01/4568-099.

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
UPRAVA ZA MATERIJALNE RESURSE
SLUŽBA ZA INFORMACIJSKU I
KOMUNIKACIJSKU TEHNOLOGIJU**

raspisuje:

INTERNI NATJEČAJ

**za popunu slobodnih ustrojbenih
mjesa u Službi za informacijsku i
komunikacijsku tehnologiju:**

1. Načelnik odjela,

- VSS - brigadir,
- smjer informatički ili elektrotehnički,
- 10 godina radnog iskustva,
- vojna znanja,
- poznavanje engleskog jezika,
- 1 izvršitelj

2. Viši stručni savjetnik,

- VSS, smjer informatički ili elektrotehnički,
- 10 godina radnog iskustva,
- položen DSI, poznavanje engleskog jezika,
- 1 izvršitelj

3. Viši stručni savjetnik,

- VSS - pukovnik,
- smjer informatički ili elektrotehnički,
- 10 godina radnog iskustva,
- vojna znanja, poznavanje engleskog jezika,
- 2 izvršitelja

4. Stručni savjetnik,

- VSS, smjer informatički ili elektrotehnički,
- 5 godina radnog iskustva,
- položen DSI,
- poznavanje engleskog jezika,
- 1 izvršitelj

5. Viši stručni referent,

- VSS,
- smjer informatički ili elektrotehnički,
- položen DSI,
- poznavanje engleskog jezika,
- 1 izvršitelj

Natječaj je otvoren do **30. studenoga 2006.**

Za sve informacije u vezi s natječajem možete zvati **Mariju Marić-Bajić**, tel. **4568-808.**

**REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
UPRAVA ZA OBRAMBENU POLITIKU
SLUŽBA ZA NATO I PARTNERSTVO ZA MIR**

**raspisuje:
INTERNI NATJEČAJ**

**za popunu slobodnih radnih mjesa
u Službi za NATO i partnerstvo
za mir Uprave za obrambenu
politiku:**

1. Viši stručni savjetnik, SRM I. - jedan izvršitelj

Uvjeti: VSS - društveni ili tehnički smjer

- znanje engleskog jezika - 90% ALCPT ili 85% ECL
- položen DSI
- 10 godina radnog staža

2. Stručni savjetnik, SRM I. - dva izvršitelja

Uvjeti: VSS - društveni ili tehnički smjer

- znanje engleskog jezika - 90% ALCPT ili 85% ECL
- položen DSI
- 5 godina radnog staža

Mjesto službe za navedene dužnosti je Zagreb. Prijave s dokazima za ispunjavanje gore navedenih uvjeta potrebno je dostaviti do **15. prosinca 2006.** na adresu: Ministarstvo obrane, Služba za NATO i Partnerstvo za mir, Zvonimirova 12/II, 10 000 Zagreb ili na e-mail nato@morh.hr. Dodatne informacije mogu se dobiti na telefon 01/4568-099 ili 01/4568-746.

**Poziv na izlaganje u
"Galeriji Zvonimir"**

U MORH-ovoj "Galeriji Zvonimir" u prosincu će biti održana izložba radova umirovljenih djelatnika MO-a i GS-a. Pravo izlaganja imaju svi umirovljeni djelatnici koji u slobodno vrijeme izrađuju slike, crteže, grafike, skulpture, akvarele i dr. Prijave se primaju do 1. prosinca. Podrobne obavijesti dostupne su u "Galeriji Zvonimir", tel. 4567-926.

Novi život za TRIGAT?

NAKON godina zastoja program protuoklopnog projektila TRIGAT živnuo je zahvaljujući njemačkoj odluci da potroši oko 380 milijuna eura na napredne protuoklopne sustave za opremanje novog borbenog helikoptera Tiger UHT.

Njemačka vojska razmatra nabavu do 680 sustava, a procjenjuje se kako slični zahtjevi postoje i u Francuskoj za opremanje helikoptera Tiger HAD i HAP. Inače, TRIGAT LR u Njemačkoj ima oznaku PARS 3 LR TRIGAT (TRilateral Guided Anti-Tank) odnosno njegova LR (Long Range) inačica ima pasivno termalno tražilo, a cilj se označava preko naprednog dnevno/noćnog ciljničkog sustava instaliranog na helikopteru. Projektil TRIGAT LR uspoređuje sliku cilja dobivenu od ciljničkog sustava helikoptera sa slikom koju prikazuje njegovo tražilo kako bi označio i naciľjao metu, nakon čega slijedi ispaljivanje i samostalni napad.

Djeluje na načelu "ispali i zaboravi" pa posada helikoptera nakon lansiranja ne treba pratiti projektil i može odmah napustiti to područje. To je važno, osobito u pogledu sigurnosti helikoptera i posade, a omogućena je i veća učinkovitost u jedinici vremena.

Godine 1988. program TRIGAT su pokrenule Francuska, Njemačka i V. Britanija, no Francuska i V. Britanija su se povukle, a Njemačka je nastavila s razvojem.

Sustav TRIGAT je okončao razvoj 2004. i otdat čeka prvog kupca. Kako je predviđeno da bi prva eskadrila njemačkih Tigera trebala postati operativna do 2011., otvorilo se i važno inicijalno tržište za TRIGAT. No, promatrači smatraju kako ni eventualna njemačka narudžba nije znak sigurne budućnosti i bit će nužno naći još kupaca.

Najveći konkurenti TRIGAT-u su američki AGM-114 Hellfire (kojeg

MBDA

su za naoružavanje svojih Tigera izabrali Australci) te izraelski Spike-LR (koji je odabrala španjolska kopnena vojska pa mu to daje određenu prednost u izboru za opremanje i njihovih helikoptera Tiger).

M. PETROVIĆ

Započnje modernizacija Eurofightera

EUROFIGHTER GmbH, njemački ogranak konzorcija Eurofighter, sredinom studenoga objavio je kako započinje s velikim programom modernizacije borbenih aviona Euro-

fighter Typhoon koji su proizvedeni u Tranche 1 seriji. Riječ je o pokretanju R2 programa modernizacije koja će obuhvatiti 115 aviona, koji će biti "dignuti" na razinu FOC (Fi-

nal Operational Capability) standarda Tranche 2 serije, odnosno avioni iz Block 1, 2 i 2B serije biti će modernizirani na razinu Block 5.

Prvi Eurofighteri koji će biti obuhvaćeni tim programom modernizacije su dva Block 2B aviona, jedan britanski jednosjed BS021 te jedan njemački jednosjed GS019. Jedna od glavnih odlika modernizacije na razinu Blocka 5 je puna "air to air" funkcionalnost aviona u smislu usvajanja novih projektila zrak-zrak, te povećanje "air to ground" mogućnosti aviona s novim laserski navođenim bombama. Nova zrakoplovna oružja podrazumijevaju prilagodbe raznih sustava na avionu, pri čemu je prednost R2 programa prilagodba aviona iz Block 2B serije. R2 program modernizacije aviona iz Tranche 1 serije na standard Block 5 FOC prema planovima treba biti završen do početka 2012.

I. SKENDEROVIĆ

Višenamjensko borbena vozilo

EUROPSKA tvrtka MBDA, specijalist za razne vrste projektila, predstavila je novo višenamjensko borbena vozilo MPCV. Vozilo je razvijeno kao privatna inicijativa tvrtke kako bi odgovorila na sve češće iskazane potrebe za visokomobilnim višenamjenskim oružnim sustavom. Tvrtka se osobito usmjerila na protuoklopnu i protuzrakoplovnu borbu. Vozilo ima kupolu koju su zajednički razvile MBDA i Rheinmetall a opremljena je stabiliziranim optroničkim dnevno/noćnim senzorskim paketom s integriranim laserskim daljinomjerom. Domet senzora je maksimalno deset kilometara.

Konfiguracija kupole je klasična, u sredini je senzorski paket a sa svake strane se postavljaju projektili, pro-

tuoklopni ili protuzrakoplovni. Kupola se po smjeru okreće punih 360 stupnjeva, a po elevaciji od -10 do +60 stupnjeva. Na kupolu je postavljena i teška strojnica kalibra 12,7 mm a služi za samoobranu. Novo borbena vozilo ima tročlanu posadu: vozača, operatera i zapovjednika.

Protuoklopna inačica zasad je opremljena provjerenim sustavom MILAN-ER dometa 3000 metara, četiri projektila, a za budućnost se predviđa integracija nove obitelji projektila EMM/MCT. Za protuzrakoplovnu obranu instaliraju se projektili Mistral 2. U vozilu se mogu ponijeti još četiri rezervna projektila koji se postavljaju ručno. Naravno, moguće je integrirati i druge tipove projektila.

MBDA

MPCV može djelovati samostalno ili u umreženom okruženju kad podaci o ciljevima dolaze od brojnih vanjskih senzora. Otvorena arhitektura omogućava daljnje poboljšanje sustava. Sustav je prikazan na vozilu Panhard 4x4, ali se može postaviti na svako vozilo odgovarajuće nosivosti i konfiguracije.

M. PETROVIĆ

U POLJSKOJ 31. zrakoplovnoj bazi Posnan-Krzesiny, pred brojnim visokim poljskim i američkim civilnim i vojnim dužnosnicima te dužnosnicima poljskog vojnog ordinarijata, 9. studenoga organizirana je svečanost dočeka i blagoslova prvih poljskih višenamjenskih borbenih aviona F-16C/D Block 52+. Za poljsko ratno zrakoplovstvo to je veliki trenutak jer je time i stvarno započela s uvođenjem u inicijalnu operativnu uporabu jedna od najnaprednijih inačica F-16, odnosno, s druge strane, i službeno se pridružila velikoj obitelji operatera na borbenim avionima F-16, kojih je dosad proizvedeno više od 4300 primjeraka i koji se rabe u 24 zemlje diljem svijeta.

U Poljsku su početkom studenoga stigla četiri aviona, tri jednosjedne inačice F-16C te jedan dvosjed F-16D. Sljedeća četiri aviona trebaju biti dostavljena tijekom prosinca

Dostavljeni prvi poljski Falconi

ove godine, odnosno do kraja 2007. Poljskoj će biti predano ukupno 32 aviona, dok će preostali avioni biti predani do kraja 2008. godine. Poljska planira svoju flotu Falcona uvesti u punu operativnu uporabu do kraja 2010., a do kraja 2012. planira u cijelosti iz operativne uporabe povući sve svoje MiG-ove 29. Uz dosadašnju primopredaju aviona F-16, Poljska je, s druge strane, postigla još jedan vrlo važan uspjeh. A taj je da je dosad s uspjehom obavljena preobuka na novi tip aviona za 45 pilota (koji su uvježbavani u 162. lovačkom puku iz sastava Nacionalne zrakoplovne garde Arizone) i 183 zrakoplovna tehničara.

Poljsko ratno zrakoplovstvo u sklopu Poland Peace Sky programa dobit će 48 aviona F-16C/D Block 52+, i to 36 jednosjeda te 12 dvosjeda, a vrijednost te nabave procjenjuje se na oko 2,9 milijardi eura. Pogonsku skupinu na svim avionima čine motori Pratt & Whitney F100-PW-229. U poljske avione ugrađuje se vrlo napredan senzorski paket

opreme kao što su radari AN/APG-68(V) 9 te vrlo napredan ciljnički podvjesnik Sniper koji omogućava izvrsnu preciznost i pouzdanost u zahvatu i praćenju ciljeva. Također, poljski avioni su opremljeni i HMCS-om (Helmet-Mounted Cueing System) sustavom koji pilotima omogućava bolju preglednost bitnih parametara leta, odnosno poboljšava upravljanje borbenim sustavima na avionu. Uz to, opremljeni su i paketom senzorske opreme DB-110 namijenjene izviđanju iz zraka, koju proizvodi američki Goodrich Corporation. Riječ je o digitalnom taktičkom sustavu koji rabeći elektrooptičku tehnologiju omogućava video-prikaz u svim meteo uvjetima, danju i noću. Sustav DB-110 ima velik domet, a sam slikovni prikaz je iznimno visoke kvalitete. Glavno naoružanje poljskih Falcona predstavljaju projektil zrak - zrak kratkog dometa AIM-9X Sidewinder, projektil zrak - zrak srednjeg dometa AIM-120C-5 AMRAAM te GPS navođeni projektil JSOW-C.

I. SKENDEROVIĆ

Višenamjensko vozilo Sherpa

FRANCUSKA tvrtka Renault Truck Defense predstavila je novu obitelj taktičkih vozila Sherpa koja je javno prikazana na izložbi Eurosatory 2006. Predstavljena su inačice radno nazvane Sherpa 2, 3 i 3a i zamišljene su za popunjavanje praznine između lakih vojnih vozila (kao što je npr. Land Rover ili Mercedes G) i taktičkog kamiona Sherpa 5 pogonske konfiguracije 6x6 i nosivosti 7 tona.

Nove inačice vozila Sherpa koncipirane su slično modernim taktičkim vozilima (npr. Humvee, Iveco LMV ili Panhard A4). U Renaultu vjeruju kako je upravo to budućnost lakih vojnih vozila povećanih mogućnosti, dimenzija i mase za kojima trenutačno vlada velika potražnja na svjetskom tržištu.

Sherpa 2 ima međuosovinski raz-

mak od 3,58 metara i najveći masu od 7,5 tona, a Sherpa 3 ima međuosovinski razmak od 3,83 metra i najveću masu od 9 tona. Temeljni dijelovi karoserije Sherpe 2 i 3 su oklopljeni dok su vrata, krov, nosači krova i slični dijelovi od kompozita. No, ti se kompozitni dijelovi mogu brzo zamijeniti identičnim oklopljenim dijelovima kad im se pokaže potreba.

Inačica Sherpa 3a je serijski potpuno oklopljena inačica "obične" Sherpe 3. Za tu inačicu je razvijen i dodatni komplet za naknadno postavljanje oklopa kako bi se razina zaštite mogla naknadno povećati ako za tim bude potrebe.

Predstavljanje vozila Sherpa 2, 3 i 3a pokazuje namjeru Renaulta da postane jedan od vodećih svjetskih proizvođača vojnih vozila svih kategorija. Uz novopredstavljene manje Sherpe postoji i inačica srednjeg taktičkog kamiona Sherpa 6x6, a u kategoriji teških taktičkih kamiona Renault nudi svoju poznatu obitelj Kerex.

M. PETROVIĆ

Brahmos projektili za indijske fregate

RUSKA projektna agencija koja je dizajnirala tri nove indijske fregate klase Talwar (Krivak III) projektne oznake 1135.6 potvrdila je novost kako će fregate biti opremljene novim nadzvučnim BrahMos protubrodskim projektilima.

Glavne značajke BrahMos projektila očituju se u velikoj nadzvučnoj brzini i dometu, različitim trajektorijama leta, univerzalnosti u odnosu na različite platforme, smanjenom radarskom odrazu, jednostavnosti tehničkih operacija te visokoj efektivnosti.

U skladu s izjavom glavnog inženjera projektnog ureda Severnoye Vladimira Spiridopula, osam projektila bit će montirano na vertikal-

ne lansere koji se nalaze na pramčanom dijelu broda umjesto projektila SS-N-27 Alfa Klub (3M-54E1) koji su ugrađeni na prva tri broda.

Novoosnovana tvrtka BrahMos Aerospace nastala zajedničkim ulaganjem indijske i ruske vlade trenutačno radi

na prilagođavanju naoružanja na tri razarača Projekt 61 (brodovi indijske mornarice imena Rajput, Ranvir, Ranvijay) te na tri nova razarača Projekt 15A koji se nalaze u fazi gradnje u brodogradilištu Mazagon Dock u Bombayu. Brodovi Projekt 15A bit će opremljeni dvostrukim sustavom s osam cijevi za okomito lansiranje projektila, a bit će smješteni na pramčanoj palubi, dok će dva razarača Projekt 61 (Ranvir i Ranvijay) biti opremljena jednostrukim sustavom s osam projektila BrahMos s tom razlikom da će se sustav za okomito lansiranje nalaziti na krmenom dijelu brodova. Na pramčanom dijelu tih brodova zadržat će se postojeći četverocijevni

nagnuti lanseri za projekte SS-N-2D Styx dosega 45 nm. Za prvi razarač u klasi imena Rajput nije predviđena ugradnja vertikalnih lansera već će se opremiti BrahMos projektilima na poziciju postojećih Styx lansera na pramčanom dijelu broda.

Razvoj BrahMos projektila nastavlja se na inačici projektila koji će se moći lansirati iz Su-30MKI lovaca te Tu-142M i II-28M pomorskih patrolnih zrakoplova. U skladu s izjavama visokih službenika programa BrahMos, ta inačica projektila bit će prvi put službeno prikazana na aeromitingu MAKS 2007 u Moskvi gdje će biti podvešena ispod trupa Su-30MKI lovaca.

M. PTIĆ GRŽELJ

Moguća gradnja brodova za Trinidad i Tobago u Velikoj Britaniji

VELIKA BRITANIJA gotovo je osigurala potpisivanje ugovora za gradnju izvanobalnih patrolnih brodova za Trinidad i Tobago. Karipska država imenovala je britansku kompaniju VT Group za preferirajućeg dobavljača triju izvanobalnih patrolnih brodova čija se vrijednost procjenjuje na oko 150 milijuna funti (278,5 milijuna dolara).

Premijer Trinidada i Tobaga Patrick Manning dao je prve naznake o mogućem ugovoru za vrijeme svojeg obraćanja parlamentu 4. listopada ove godine. Izjavio je kako je identificiran ponuditelj kojem će se dati prednost dok se nastavljaju pregovori s krajnjim rokom u prosincu 2006. Prvi patrolni brod trebao bi biti predan unutar 22 mjeseca nakon potpisivanja ugovora dok bi preostala dva bila predana u intervalima od 12 mjeseci. Glavna zadaća patrolnih brodova u mornarici Trinidada i Tobaga bit će borba protiv krijumčarenja i trgovanja opojnim sredstvima. Isto tako premijer je najavio nabavu četiri potpuno naoružana helikoptera te šest brzih patrolnih brodova.

Trenutačno nisu dostupne tehnič-

ke karakteristike niti podaci o oružnim sustavima ponuđenih brodova, no procjenjuje se kako njihova duljina iznosi između 80 i 90 metara. Britanska kompanija VT Group nedavno je izgradila seriju izvanobalnih patrolnih brodova za britansku mornaricu.

Službena objava izabranog ponuditelja tek treba biti najavljena. Glasnogovornik kompanije VT Group, smještene u Portsmouthu, izjavio je kako nisu u mogućnosti

potvrditi vijest te čekaju službenu objavu vlade Trinidada i Tobaga. Britanska organizacija za vojnu izvoznu prodaju koja je ujedno vodila pregovore u korist Velike Britanije a glavni konkurenti bili su talijanska i njemačka brodogradilišta, odbila je dati bilu koju izjavu medijima.

VT Group je isto tako imenovan preferiranim ponuditeljem za gradnju triju oceanskih patrolnih brodova za Oman. Vrijednost tog ugovora procjenjuje se na oko 450 milijuna funti (835,5 milijuna dolara) a potpisivanje bi trebalo uslijediti do kraja kalendarske godine.

Tim bi ugovorima, britanska ratna brodogradnja postigla 600 milijuna funti vrijedne narudžbe namijenjene izvozu, što bi osiguralo poslove vojnoj, brodograđevnoj te pratećoj industriji u sljedećoj dekadi.

Trenutačno se na navozima kompanije grade sekcije razarača Type 45 namijenjenog britanskoj ratnoj mornarici te se očekuje kako će ista tvrtka graditi module za dva nosača zrakoplova istisnine 65 000 tona ako taj program dobije odobrenje britanske vlade do kraja 2006.

M. PTIĆ GRŽELJ

Boeing pobjednik CSAR - X natječaja

POČETKOM studenoga američko ratno zrakoplovstvo objavilo je kako je na natječaju za odabir helikoptera kao nove CSAR-X (Combat Search and Rescue Replacement Vehicle) platforme odabran Boeingov helikopter HH-47 Chinook. Boeingov helikopter treba zamijeniti dosadašnju "američku kralježnicu" u zadaćama borbenog traganja i spašavanja, srednji transportni helikopter HH-60G Pave Hawk, dosadašnju CSAR platformu, koji se bliži kraju svoje predviđene operativne uporabe.

Poučeni dosadašnjim iskustvima u borbenim operacijama i civilnim humanitarnim krizama, američko ratno zrakoplovstvo željelo je plat-

formu koja ima širu lepezu prilagodljivosti različitim tipovima zadaća uz znatno veću operativnu iskoristivost. Tako se u sljedećim misijama Boeingov CSAR-X planira rabiti za izvlačenje oborenih letačkih posada (te drugih pripadnika oružanih snaga) iz neprijateljskog okruženja, transport vojnih postrojbi i opreme te kao pomoć raznim civilnim državnim tijelima u njihovom angažiranju pri raznim humanitarnim krizama odnosno prirodnim nepogodama. Američko ratno zrakoplovstvo za potrebe CSAR-X programa namjerava od Boeinga naručiti 141 helikopter HH-47 Chinook, odnosno planira do 2012. u inicijalnu operativnu uporabu uvesti prvih

deset helikoptera. Vrijednost američkog CSAR - X programa procjenjuje se na više od 10 milijardi američkih dolara.

Igor SKENDEROVIĆ

Vođeni topnički projektili

Kad u bliskoj budućnosti vođeni topnički projektili uđu u operativnu uporabu, trebali bi revolucionalizirati uporabu topništva dajući mu dosad nezamislivu preciznost na velikim udaljenostima djelovanja

— Pripremio Siniša RADAKOVIĆ —

Američka vojska planira u bliskoj budućnosti potrošiti milijarde dolara na kupnju vođenog streljiva namijenjenog uporabi s minobacača kalibra 120 mm, haubica kalibra 105 i 155 mm i višeci-jevnih bacača raketa. Istim će smjecom krenuti i većina vojski NATO-ovih članica koje su već naručile ili planiraju kupnju vođenih topničkih projektila

Vođeni topnički projektili pojavili su se tijekom sedamdesetih godina prošlog stoljeća s osnovnom namjenom uništavanja tenkova i drugih oklopnih vozila. No, asimetrični uvjeti ratovanja, kao što je globalni rat protiv terorizma, promijenili su prioritete. Danas se od topništva očekuje osim da bude što lakše i pokretljivije, i da može uništavati široki raspon ciljeva. Pritom se traži visoka preciznost, osobito tijekom djelovanja u urbanim i planinskim područjima gdje su prijateljske i neprijateljske snage često na vrlo malim odstojanjima.

Nova generacija vođenih topničkih projektila obećava slijedeće:

- smanjiti potreban broj ispaljenih granata da bi se, bez obzira na vremenske okolnosti i područje djelovanja, uništio cilj,
- omogućiti uporabu topničke potpore prijateljskim snagama i kad su one na vrlo maloj udaljenosti od neprijatelja, povećavajući tako fleksibilnost taktičkog djelovanja uz otklanjanje mogućnosti "prijateljske paljbe",
- znatno smanjenje kolateralne štete.

Ostvarenje minimalne kolateralne štete je na vrhu zahtjeva za sve asimetrične operacije. Vođeni projektili Joint Direct Attack Munition (JDAM) američkog ratnog zrakoplovstva sa svojim bojnim glavama mase 227, 454 i 907 kilograma, tijekom uporabe u urbanim područjima, čak i kad pogode izravno u zadani cilj, još uvijek imaju previše razorne moći da ostvare znatnu neželjenu štetu na okolnim objektima.

Znatno manji topnički projektili mogli bi podjednako ili većom preciznošću pogađati ciljeve uz minimalnu kolateralnu štetu.

Vođeni topnički projektili svrstavaju se u dvije kategorije. Prvu kategoriju čine projektili koji rabe sustav vođenja pomoću lasera ili infracrvenog tražila. Drugu kategoriju čine projektili koji se oslanjaju na Global Positioning System (GPS) satelitski sustav vođenja koji je često pojačan i inercijalnim sustavom. Manji broj rabi samo inercijalni sustav. Prednost GPS-a i inercijalnog sustava vođenja je u tome da se trajektorij leta projektila može korigirati još na srednjem dijelu te su pogodniji za pogađanje ciljeva na većim udaljenostima. S druge strane laserski i infracrveni sustavi vođenja omogućuju pogađanje pokretnih ciljeva kao što su oklopna vozila ili brodovi. ■

*Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr*

Antenski nizovi usmjeravaju zračene elektromagnetne valove

Tehnološki sofisticirani maleni sateliti izašli su na vidjelo kao posljedica revolucije u dizajnu svemirskih letjelica, a sposobni su brzo i točno prikupiti i proslijediti informacije

Vili KEZIĆ

Samo letimičan pogled na jarbole i nadgrađe suvremenog ratnog broda daje dojam o raznolikosti u "šumi" antena i to po obliku, veličini i razmještaju. Unatoč raznolikosti, sve te antene mogu se po srodnosti svrstati u određene skupine. Frekvenzijski opseg djelovanja antena je osnovni kriterij srodnosti, no i namjena antena je često kriterij svrstavanja u srodne skupine.

Svaka antena iz tog mnoštva, bez obzira na radno frekvenzijsko područje i namjenu, može se definirati kao struktura koja elektromagnetne valove, generirane u odašiljaču i vođene prijenosnom linijom (simetrična linija, koaksijalna linija, valovod i dr.),

pretvara u zračene valove koje usmjerava u slobodan prostor, ili, s druge strane, elektromagnetne valove što dolaze iz prostora pretvara iz zračenih u vođene valove po prijenosnoj liniji do ulaznih krugova prijavnika.

Jednostavna antena može se načiniti postupnim međusobnim razmicanjem krajeva simetrične prijenosne linije na više valnih duljina, stvarajući tako područje u kojemu se vođeni val iz linije zrači u slobodan prostor. To je idealizirana struktura koja savršeno usklađuje svojstva prijenosne linije (karakterističnu impedanciju linije) sa svojstvima slobodnog prostora (karakterističnu impedanciju slobodnog prostora,

377 Ω), što omogućuje potpunu protočnost energije iz odašiljača u slobodan prostor.

Usmjerenost antene

Usmjeravanje zračenog elektromagnetnog polja prema određenoj točki ili točkama prostora druga je važna osobina antene, zbog koje se konstruiraju posebni oblici antenskih struktura za različite namjene. Fizičke dimenzije i oblici antena ovise o radnoj frekvenciji i zahtjevnoj usmjerenosti zračenog snopa elektromagnetnog polja. ■

*Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr*

Korveta Gowind 200

U nastojanju da prati nove trendove u svjetskoj vojnoj brodogradnji, francuski DCN ponudio je svjetskom tržištu svoj novi proizvod, multifunkcionalnu korvetu klase Gowind 200

Igor SPICIJARIĆ

Poučene iskustvom terorističkog napada na američki razarač USS 67 Cole sve suvremene ratne mornarice svijeta okrenule su novi list u razvoju svojih ratnih flota. Mnoge analize borbenih i senzorskih sustava potvrdile su da se današnji moćni sustavi ne mogu adekvatno suprotstaviti asimetričnim prijetnjama i ugrozama u litoralnom pojasu. I najmoćniji ratni brodovi današnjice vrlo lako mogu postati žrtvom nekog, mogli bismo reći već „preživljenog“ borbenog

sustava. Američki sustav AEGIS sposoban je na velikoj daljini detektirati i oboriti suvremene nadzvučne protubrodске projekte, ali nije mogao zaštititi brod i posadu od običnog gumenog čamca nakrcanog eksplozivom koji se prema razaraču uputio sa susjednog doka, udaljenog tek nekoliko stotina metara.

Upravo iz takvih razloga u svjetskim razmjerima došlo je do pojave da sve važnije mornarice svijeta u svoje flotne liste žele uvrstiti (ili to već čine) brodove koji će se odliko-

vati svojim multifunkcionalnim sposobnostima ratovanja u litoralnom pojasu.

Budući da je litoralni pojas vrlo kompleksan za pomorsko ratovanje, mogući izbor borbene površinske multifunkcionalne platforme sveo se uglavnom na brodove tipa fregate i korvete. Želja svakog naručitelja je da za tako zahtjevan akvatorij dobije snažno naoružan brod sa što manjom uočljivošću, vrhunskim sensorima i dobrim manevarskim karakteristikama u plitkim litoralnim vodama.

Upravo u segmentu brodova tipa korvete, trenutačno se u svijetu razvija najviše projekata. Njemačka, Poljska, Švedska, Rusija, Turska, Španjolska, Izrael, Nizozemska i Francuska, odnosno njihove vojno-brodograđevne industrije nositelji su najvažnijih projekata. Francuski odgovor konkurenciji sadržan je u projektu multifunkcionalne raketne korvete tipa Gowind 200. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojn timer.hr

Hidrokrilni raketni čamci klase Pegasus

Iako su pokazali superiorne maritimne odlike, osobito visoku vršnu brzinu, hidrokrilne topovnjače klase Pegasus nisu ostale dugo u operativnoj uporabi

— Tomislav JANJIĆ —

Glavna odlika hidrokrilnog broda su hidrodinamički profili (krila) u podvodnom dijelu trupa. Namjena tih profila je da pri glisiranju podignu trup iznad vode i time bitno smanje otpor. Zbog toga se mogu ostvariti visoke vršne brzine veće od 40 čvorova. Prvi radovi na uporabi hidrodinamičkih profila na brodovima počeli su potkraj XIX. stoljeća. U Francuskoj su 1891. obavljene prve probe s parnim čamcem na čiji su trup ugradili četiri poprečna krila. Talijan Enrico Forlani ni projektirao je prvi uspješan hidrokrilni brod. Njegov brod iz 1906. imao je istisninu od 1,6 zona i motor snage 75 KS, što je bilo dovoljno za vršnu brzinu od 37,5 čvorova.

Razvojem sve manjih i snažnijih brodskih motora povećavao se i interes za razvojem hidrografskih brodova, kako za civilnu tako i za vojnu uporabu. Netom prije i tijekom II. svjetskog rata njemački ba-

ron Hans von Schertel razvija cijelu seriju brodova. Tako je njegov VS10 istisnine 46 tona dostigao vršnu brzinu od čak 60 čvorova. Nakon II. svjetskog rata von Schertel je uspio pobjeći u Švicarsku gdje je osnovao tvrtku Supramar, dok su većinu ljudi iz njegovog tima zarobili sovjetski vojnici i odveli u Sovjetski Savez. Na tim osnovama tijekom pedesetih i šezdesetih godina u Sovjetskom Savezu su obavljena opsežna testiranja hidrokrilnih brodova te je na njihovim osnovama napravljen veći broj civilnih i vojnih plovila koji se i danas rabe.

Iako za sebe voli reći da ima sve najbolje, američka je ratna mornarica dugo oklijevala upustiti se u razvoj hidrokrilnih brodova. Tek kad je potkraj pedesetih i početkom šezdesetih godina prošlog stoljeća uvidjela veliki sovjetski napredak na tom području, i sama je pokrenula nekoliko razvojnih projekata.

Prvi je bio eksperimentalni protubrodski brod High Point (PCH-1) koji je dovršen 1963. Pogonjen s dvije plinske turbine British Marine Proteus postizao je vršnu brzinu od 48 čvorova. Iako napravljen kao protupodmornički brod, uglavnom je rabljen za testiranje mogućnosti uporabe oružja s hidrokrilnih brodova kao što je protubrodski vođeni projektil Harpoon ili laki i srednji topnički sustavi. Iste godine kad je High Point dovršen, naručen je Plainview (PCEH-1). Plainview je imao brojne probleme s pogonom te je dovršen tek 1968. Osnovna mu je zadaća bila razvoj velikog hidrokrilnog broda - "hidrokrilne fregate". Zbog toga je tijekom ispitivanja, kao i High Point, iskorišten za testiranje širokog spektra brodskeg naoružanja. ■

*Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojniki.hr*

Ferdinand Magellan: put oko svijeta bez povratka

lako se nikad nije vratio u Europu, portugalski pomorac Ferdinand Magellan ostaje zabilježen u povijesti kao "prvi čovjek koji je oplovio svijet". Možda bi pravednije bilo da je taj naslov stekao njegov pobočnik Juan Sebastian Elcano, koji je jedini preostali brod Magellanove flote uspio vratiti u Španjolsku i tako stvarno oploviti zemljinu kuglu...

Jurica MILETIĆ

Portugalski ratnik, pomorac i napokon istraživač Ferdinand Magellan, poznat i kao Fernão de Magalhães i Fernando (Hernando) Magallanes rodio se godine 1480. u Sabrosu u Portugalu, a poginuo 27. travnja 1521. na filipinskom otoku Mactanu. Kad su ga kao 25-godišnjaka poslali u Indiju da Francisca de Almeidu tamo proglasi portugalskim potkraljem, nije ni slutio da će to putovanje za nj biti i prvo borbeno iskustvo. Sudjelovao je u sukobu s jednim od lokalnih kraljeva koji se tri godine ranije poklonio Vascu da Gami, ali se odbio podvrći Almeidi. Portugalci su vojnici tad zauzeli glavni grad Kilwe u današnjoj Tanzaniji.

Magellan se pak otputio u istočnu Indiju sve do Otoka začina, a godine 1509. je sudjelovao u bici kod lučkoga indijskog grada Diua, kojom je obilježen svršetak otomanskog utjecaja u tom dijelu svijeta. Portugalci su iz te bitke izašli kao pobjednici, a u njoj je osim portugalskog kralja Manuela I., sultana od Gujarata, kairskog sultana Mamlûka, otomanskog sultana Bajazida II., radže od Kozhikode i Mletaka, bila umiješana i Dubrovačka Republika. Venecijanci i Dubrovčani tehnički su podupirali združenu otomansko-mamelučku flotu na čelu s Amirom Huseinom Al-Kirdijem koja se sukobila s portugalskom flotom pod zapovjedništvom Don Francisca de Almeide. U mnogočemu ta se bitka može usporediti s bitkama kod Lepanta šezdesetak godina poslije, kod Abu Qira 1798., Trafalgaru

Ferdinand Magellan
(1480. -1521.)

1805. i Tsushime stotinu godina poslije. Ne po veličini, već po posljedicama: da su tad pobijedili Turci, Indija bi postala muslimanskim dominionom, a Otomansko bi se Carstvo prostiralo daleko na istok. Nakon te bitke Portugalci su brzo osvajali obalne i lučke gradove u području Indijskog oceana, posebno obrativši pozornost na Mombasu, Socotoru, Muscat, Ormuz, Gou, Ceylon i Malaccu. Tako su mogli zaobići već uhodane plovidbene puteve začina koje su dotad držali Venecijanci i Arapi. Portugalskom pobjedom kod Diua neprijateljstva između Portugala i Turaka nisu prestala, i do nove je bitke gotovo na istom mjestu došlo tridesetak godina poslije, kad su Portugalci posve učvrstili svoju vlast; njihov će monopol potrajati sve do dolaska

Britanske istočnoindijske kompanije i bitke kod Swallyja godine 1612.

Malo je poznato da je upravo u prvoj bitci kod Diua bio ranjen i budući veliki pomorac i istraživač Ferdinand Magellan, a još manje da je sudjelovao i u poznatoj bici kod Azamora u Maroku, do koje je došlo 28. i 29. kolovoza 1513. Ni tamo nije baš dobro prošao jer je zadobio težu ozljedu koljena. Otišavši na odmor bez dopuštenja, pao je u nemilost portugalskog kraljevskog dvora, i k tome bio optužen da je potajno trgovao s Maurima. Ostavši bez posla, Magellan je tad svoje usluge ponudio

■ Prvi oplovio Zemlju - spomenik Juanu Sebastianu Elcanu koji je preuzeo zapovjedništvo ekspedicije i Victoriju s malobrojnim preživjelim vratiti u Španjolsku

Victoria - jedan od pet Magellanovih brodova. Ime je dobio po crkvi Santa María de la Victoria de Triana, u kojoj je Magellan prisegao na vjernost kralju Španjolske. Bio je to jedini brod koji je od 1519. do 1522. uspio oploviti svijet. Četiri broda koja se nisu vratila bila su: Trinidad (110 tona i 55 članova posade), San Antonio (120 tona i 60 članova posade), Concepción (90 tona i 45 članova posade) i Santiago (75 tona i 32 člana posade): Magellanov brod bio je Trinidad. Svi brodovi bili su klasificirani kao naos (lađe), samo je Trinidad bio karavela.

Karlu V. na španjolskom kraljevskom dvoru.

Pod Magellanovim vodstvom pet je brodova 10. kolovoza 1519. napustilo Seville i rijekom Guadalquivir u Andaluziji zaplovilo do obala grada Sanlucara de Barrameda, a potom na otvoreno more. Zastavši nakratko na Kanarskom otočju, s posadom koju su uglavnom činili Španjolci i izbjegavajući brodove portugalskoga kralja Manuela I., doplovili su do Zelenortskih otoka, a onda se uputili prema Rtu sv. Augustina u Brazilu. Kako je Brazil tada bio portugalsko područje, Magellan ga je izbjegao i usidrio svoje brodove najjužnije što je mogao, blizu današnjeg Rija de Janeira. Zbog lošeg vremena zadržao se duže nego što je namjeravao, a onda je uz obalu Južne Amerike zaplovio prema jugu, tražeći prolaz koji će ga dovesti do Otoka začina. Rio de la Platu njegovi su brodovi dosegli 10. siječnja 1520. Članovi posade ubrzo su udarili temelje novom naselju nazvanom Puerto San Julian. Pobuna koja je nešto kasnije izbila, uspješno je bila ugušena, pa se nakon dosta nedaća tek 1. studenoga iste godine našao u 373 km dugom prolazu koji na jugu Južne Amerike Atlantski ocean spaja s Tihim. Nazvao ga je Estreito de Todos los Santos, a danas se naziva Magellanovim tjesnacem.

Ušavši u mirne vode dvadesetak dana poslije, Magellan ih je nazvao Mar Pacifico, odnosno Tihim oceanom. Ploveći prema sjeveru, ekvator je prešao u veljači 1521., a tri tjedna kasnije stigao do Marijanskih otoka i Guama. Potom je 16. ožujka doplovio do otoka Homonha u Filipinima. Zahvaljujući svojem prevoditelju Enriqueu od Malacce koji je razumio jezik lokalnog stanovništva, uspio je s njima razgovarati. Štoviše, sprijateljio se s Rajom Humabonom od Cebua, čak ga i pokrstio zajedno s još 400 njegovih podanika. Ali, na susjednom otoku Mactanu poglavica Lapu-Lapu nije baš bio sklon ni Raji Humabonu, niti takvome savezu. Zahvaljući kroničaru Antoniju Pigafetti koji je gotovo kao turist platio da bude sudionikom Magellanova putovanja, ostalo je zabilježeno kako se 27. travnja 1521. odigrala bitka koja će u povijest ući kao Bitka na Mactanu:

“Nas četrdeset i devet gacalo je u vodi do bedara prema obali. Zbog stijenja do obale se nije moglo

čamcima. Njih jedanaestero ostalo je čuvati čamce iza nas. Na obali nas je dočekalo 1500 domorodaca. Naše ih muškete i samostreli nisu uspjeli zadržati. Kapetan Magellan dvaput je dobio udarac u glavu, a onda su ga kopljem od bambusa pogodili u lice. Dokrajčili su ga kopljem koje su mu ostavili u tijelu...”

Od 265 članova posade, koliko ih je s Magellanom pošlo na put oko svijeta, samo njih 18 uspjeli su ga dovršiti i vratiti se u Španjolsku. Doveo ih je Španjolac Juan Sebastian Elcano koji je nakon Magellanove smrti preuzeo zapovjedništvo nad brodovima. Što se Magellana tiče, njegovo tijelo nikad nisu uspjeli dobiti. U današnjem filipinskom gradu Lapu-Lapu stoji spomenik podignut Magellanu, ali umjesto njegova groba, na mjestu gdje se bitka odigrala danas je kip pobjednika - poglavice Lapu-Lapua. ■

■ Lapu-Lapu, filipinski poglavica čiji su ratnici ubili Magellana ima svoj spomenik na otoku Mactanu kao heroj koji je obranio otok od stranih zavojevača

Olja Savičević Ivančević: "Nasmijati psa", AGM, Vijenac, Zagreb, 2006.

Autorica je zaslužila izdavanje ove zbirke priča pobjedom na natječaju Vijenca, novina za kulturu Matice hrvatske, i nakladničke kuće AGM kao najbolji mladi prozni autor. Prije toga objavila je tri zbirke pjesama. "Nasmijati psa" je zbirka od 22 kratke priče. U pričama se izmjenjuju humor i melankolija, ležernost i ozbiljnost, motivi ljubavi i smrti. Većina priča smještena je u neimenovanom gradu uz more (no mogle bi se događati i negdje drugdje na kontinentu), što im daje određenu vrstu mediteranskog šarma, ali i mogućnost uporabe lokalnoga govora. Tematiziraju naizgled obične, često i vrlo urbane situacije. Velik je dio njih posvećen odrastanju, koje se razmatra i iz pozicije odrasle pripovjedačice svjesne njegovih iluzija. Kroz njih defiliraju različiti likovi - infantilni, ali i oni drugi koji i u svojim zrelijim godinama nastoje sačuvati ono nešto nevino, dječje u sebi. Nevini snovi o bijegu od doma i avanturama čiji su obrisi preuzeti iz filmova, naivni odlasci autostopom u potrazi za ljetnom ljubavnom avanturom, suočeni su sa sumrakom idola iz mladosti i mračnijim temama odrastanja, kao što su anoreksija, droga ili pak pogreb bivše kolegice iz razreda koja je počinila samoubojstvo. Taj sraz mladalačke i dječje nevinosti i nezaustavljivosti protoka vremena s tragedijama koje donosi kasniji život, odlika je tih prilično precizno konstruiranih priča.

Mirela MENGES

FILMOTEKA

2046 (kino)

- kineska drama (129 min.)
- prikazan u sklopu One take Film Festivala u Zagrebu
- redatelj: Wong Kar-Wai
- glumci: Toni Leung (Chow Mo Wan), Maggie Cheung (Su Li Zhen), Takuya Kimura (Tak)

Pisac znanstveno-fantastičnih romana Chow susreće prostutku Su Li Zhen u hotelu u kojem stanuje (2046 broj je njezine sobe, a on živi u 2047) i počinje joj pričati priče iz svog ljubavnog života. Osnovna ideja (kako njegovih priča tako i njegova života) jest da ništa ne traje zauvijek, čak ni trajno dana obećanja...

Slobodno se može reći da je danas u svijetu pokretnih slika Wong Kar-Wai ono što je dobar dio prošlog stoljeća predstavljao Akira Kurosawa. Naravno, stilski i vizualno se prilično razlikuju, ali pritom prije svega mislim na način na koji ih prihvaća Zapad, tj. način kako oni predstavljaju dalekoistočnu kulturu Zapadu. Prosječni "zapadnjak" (među koje se ubrajaju i Hrvati) Daleki istok percipira isključivo preko kodeksa samuraja, ponešto budizma i osobito kung-fu filmova. Kar-Wai svoj Hong Kong predstavlja kroz prizmu modernog (zapadnjačkog) društva, ali se njegovi likovi ponašaju tradicionalno istočnjački. 2046 svojevrsan je nastavak njegova prethodnog filma *In the mood for love*. U njemu su isti glumci, poslovično genijalna kamera Christophera Doylea i jedan od najboljih soundtracka ikad. Najkraće rečeno, Kar-Wai je zadržao visoku (svoju) razinu, sve drugo od njega nije se ni smjelo očekivati. Na žalost, film sam vidio dvije godine nakon njegova pojavljivanja u svijetu pa ću ga tek ove godine uvrstiti na top ljestvicu najboljih, a bit će prilično visoko. Neoprostivo je da u hrvatskoj kinodistribuciji nije prikazan još ni jedan njegov film. Čovjek je toliko važan, da ga mnogi veliki svjetskog filma opravdano nazivaju svojim uzorom i s ponosom citiraju u svojim filmovima. Jedan od njih je i naš Dalibor Matanić, u čijem se filmu *Volim te* može vidjeti zadivljenost tim dalekoistočnim majstorom.

Leon RIZMAUL

28. studenoga 1904. Utemeljen Sinn Fein

Irska je stoljećima bila jedna od najsiriomašnijih europskih zemalja. Stoga su mnogi Iraci u migracijskim valovima potražili bolji život u Americi, noseći sa sobom poznati irski ponos i ljubav prema domovini. Oni koji su ostali, osim borbe s glađu i nezaposlenošću, trnovit put k neovisnosti prolazili su političkom borbom protiv Engleza, koji su vladali "zelenim otokom" od početka 19. stoljeća namećući irskoj katoličkoj većini anglikansku crkvu. Kao odgovor na to irski nacionalist, novinar Arthur Griffith utemeljio je 28. studenoga 1905. stranku čije ime Sinn Fein na galskom znači "svoji na svome". Kulminacija netrpeljivosti između katolika i anglikanaca podudarila se s prvim svjetskim sukobom. Na Uskrs 1916. u Dublinu je izbio ustanak za otcjepljenje od Velike Britanije. Britanci su uspješno ugušili pobunu, ali su okrutno postupili s ustanicima pa se većina Iraca okrenula k dotada marginalnoj političkoj skupini Sinn Feinu, koja je preko noći postala najjača politička stranka u zemlji. Njezini političari su na izborima 1918. osvojili 70% irskih mandata u britanskom parlamentu. Ta 73 zastupnika sastala su se u siječnju 1919. u Dublinu kao Nacionalna skupština i proglasili irsku neovisnost te izabrali prvu vladu i premijera Eamona de Valera. Britanci se nisu s time pomirili pa je počeo dugotrajan rat. Irska je punih 30 godina - što oružjem, što pregovorima - tražila neovisnost. Potpuna neovisnost izvojevana je 1949., ali je šest okruga s većinskim protestantskim stanovništvom izdvojeno u posebnu administrativnu jedinicu. Borba Sinn Feina za ujedinjenje irskog otoka u jednu državu nije ni do danas završena.

Leon RIZMAUL

DUHOVNOST

Medijska apokalipsa

Apokalipsa. Doslovce: otkrivenje. Posljednja novozavjetna knjiga, ali i pojam za katastrofu, smak svijeta i posljednja vremena. U europskim i američkim kršćanskim zemljama posljednjih se godina dogodio pravi "bum" tzv. apokaliptične literature. Jedni to smatraju "otkrivenjem" slutnje da "živimo u posljednjim vremenima", a drugi smislom za marketing. Svakako, razboritu čovjeku to je poticaj na razmišljanje. Na hrvatskoj medijskoj fronti također je - "apokalipsa". Zapljuskuju nas primjeri "diktature relativizma" (kako je Benedikt XVI. definirao izokretanje ljestvice vrednota). Nedavno, nakon kratkog vremena, ponovno ista tema (ZF, kao "zločinačka fantastika"), iznova isti autor, i opet u istom tjedniku: "Zločin je ugrađen u temelje ove zemlje i smrdi nam iz podruma, a jedini način da se riješimo toga smrada jest da sve to temeljito raskopamo." Očito je potpuno sljepilo za činjenicu da je u temelje hrvatske zemlje ugrađeno prije 14 stoljeća evanđelje. Da je Hrvatska zemlja natopljena mučeničkom krvlju mnoštva svetaca... Zato je lucidno promišljen i opravdan postupak gradnje Crkve hrvatskih mučenika na Udbini. Jer Hrvatska je doista - mučenička Crkva. Taj duh korijen je svjedočkog nadašnja sadašnjim naraštajima i temelj za budućnost. Unatoč mraku i razornim idejama. Isus "temeljito prekopavanje" ostavlja za čas svog Drugog dolaska na svršetku vremena, koji je preokrenuo apokaliptičnim slikama. Znakovi o kojima govori - duhovni, moralni i zemljani potresi - već su oko nas i kao da pokazuju da je taj dolazak blizu. No nepoznat nam je čas Posljednjeg suda. Stoga za taj "tribunal" moramo biti stalno pripravi.

Andelko KAČUNKO

15. godina časopisa Hrvatski vojnik

Od prvog izlaska u studenom 1991. pa do danas časopis Hrvatski vojnik svjedoči o pobjedonosnom putu kojim su koračale postrojbe Hrvatske vojske. I ne samo to. Ovaj je časopis branitelje istodobno i educirao stručnim tekstovima što je sve do danas ostao njegov zaštitni znak. I danas Hrvatski vojnik, prateći najsuvremenije trendove vojski svijeta, educira i informira pripadnike OSRH koja je u predvorju euroatlantskih asocijacija.

Prigoda je da se na 15-godišnjicu njegova izlaska zahvalimo svima koji su sudjelovali u njegovu stvaranju, koji su se borili uljudenom riječju i slikom i činili sve da djela hrvatskih vitezova ostanu zapisana za povijest.

HRVATSKI VOJNIK

www.hrvatski-vojn timer.hr